



# نگاهی نو به حیاط، بازآفرینی حضور طبیعت در بناهای مسکونی ایرانی- اسلامی نمونه مورد مطالعه: خانه های دوره کاجار تبریز

A new look towards yards the recreation of the existence of nature in Islamic –  
Iranian residential buildings  
sample of study: Tabriz houses in Kajar era

## سعید خوش نیت

استاد دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات آذربایجان غربی، گروه معماری،  
ارومیه، saed.kh.arc@gmail.com\*

## صابر رش ، زیبا کرامت آذر، سمیرا حاجب

دانشجویان کارشناسی ارشد معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات  
آذربایجان غربی، گروه معماری، ارومیه،

[Banasazane\\_8behesht@yahoo.com](mailto:Banasazane_8behesht@yahoo.com)

## چکیده:

معماری سنتی ایران با توجه به ویژگی های منحصر بفرد از جمله مسایل زیبا شناختی و حفظ محیط زیست، پاسخگوی نیازهای اقلیمی هر منطقه نیز بوده است. عوامل مختلف بکار رفته در ساخت خانه های مسکونی سنتی، نحوه ی چینش و قرارگیری فضاهای متعدد و همچنین عوامل موجود در فرایند ساخت آنها به نوعی در پایداری بنا و همگونی هر چه بیشتر آن با طبیعت، اقلیم و فرهنگ هر منطقه موثر بوده اند.

حیاط علاوه بر آنکه تامین کننده ی عناصر طبیعی مورد نیاز معماری می باشد، طبیعت سبز را نیز به ارمغان آورده و از طرف دیگر این مکان به عنوان عامل پیوند دهنده و نظم دهنده ی سایر عناصر، نقش انکار ناپذیری در معماری سنتی ایران دارد.

در این مقاله سعی نموده ایم تاثیرات حیاط بر سازماندهی مسکن سنتی تبریز را مورد ارزیابی قرار داده و نتایج به دست آمده را در جهت احیا جایگاه حیاط، در معماری مسکن معاصر مورد توجه قرار دهیم.

**واژه های کلیدی:** حیاط، مسکن سنتی، معماری اسلامی، تبریز،